

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2021-06-10
Stockholm

Mål nr
P 1397-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-01-24 i mål nr P 5555-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

Brf Svea Artilleri 18, 769614-5114

Ombud: L K

Motpart

1. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Box 8314
104 20 Stockholm

2. Stiftelsen MHS Bostäder, 802002-2177
Box 24241
104 51 Stockholm

Ombud för 2: J F

SAKEN

Tidsbegränsat bygglov för lastkaj på fastigheten A i Stockholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1710975

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun beslutade den 31 januari 2019 att avslå ansökan om tidsbegränsat bygglov i efterhand för utökning av lastkaj på fastigheten A i Stockholms kommun. Stiftelsen MHS Bostäder överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län, som avslog överklagandet. Sedan stiftelsen överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen, beslutade nämnden den 3 september 2019 att bevilja bygglov för tillbyggnad av butik med ny butiksyta och lastkaj för varumottagning. Med hänvisning till nämndens bygglovsbeslut den 3 september 2019, beslutade mark- och miljödomstolen att upphäva nämndens beslut den 31 januari 2019 att avslå ansökan om tidsbegränsat bygglov och återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen beslutade den 13 mars 2020 att upphäva nämndens bygglovsbeslut av den 3 september 2019. Nämnden beslutade den 21 augusti 2020 att bevilja bygglov för bl.a. tillbyggnad av butik med ny butiksyta och lastkaj för varumottagning samt rivningslov för rivning av befintlig lastkaj. Som villkor för nämndens beslut gäller bl.a. att befintlig lastkaj ska vara riven innan slutbesked kan ges. Brf Svea Artilleri 18 har överklagat nämndens beslut av den 21 augusti 2020 till länsstyrelsen. Länsstyrelsen har därefter genom beslut av den 1 februari 2021 avslagit överklagandet. Även det beslutet har överklagats av Brf Svea Artilleri 18 till mark- och miljödomstolen, som avslog överklagandet i dom den 13 april 2021. Brf Svea Artilleri 18 överklagade mark- och miljödomstolens dom till Mark- och miljööverdomstolen, som i ett avgörande den 24 maj 2021 beslutade att inte ge prövningstillstånd (P 5238-21).

YRKANDEN M.M I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Brf Svea Artilleri 18 (bostadsrättsföreningen) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut att avslå ansökan om tidsbegränsat bygglov för utbyggnad av lastkajen.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) har vidhållit sitt beslut.

Stiftelsen MHS Bostäder (stiftelsen) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bostadsrättsföreningen har hänvisat till vad föreningen framfört i underinstanserna och har anfört i huvudsak följande:

Ingen av förutsättningarna i 9 kap. 30–32 a §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, är uppfyllda. Det räcker inte att nytt bygglov har erhållits. Nämndens beslut den 21 augusti 2020 har överklagats av föreningen. Det numera lagakraftvunna bygglovet ger ingen garanti för att den nuvarande lastfunktionen eller tillbyggnaden tas bort, eftersom stiftelsen inte har någon skyldighet att utnyttja bygglovet.

Nämnden har anfört i huvudsak följande:

I och med att en ny permanent laga kraftvunnen lösning av lastkaj inte finns, faller även det tidsbegränsade behovet och därmed kan inte heller ett tidsbegränsat bygglov ges.

Stiftelsen har anfört i huvudsak följande:

Stiftelsen ifrågasätter om mark- och miljödomstolens dom om återförvisning till nämnden för fortsatt handläggning är överklagbar, då domen inte innefattar avgörande av en fråga som inverkar på målets utgång. Parallellt med ansökan om tidsbegränsat bygglov för befintlig lastkaj har stiftelsen ansökt om permanent lov för en alternativ lösning av varumottagning till livsmedelsbutiken. Det har visat sig att en lösning med varumottagning väster om byggnaden på fastigheten B är det bästa – och kanske enda – alternativet. Nämndens beslut den 21 augusti 2020 att bevilja permanent bygglov för en alternativ varuhantering på fastigheten B åberopas till stöd för att det aktuella tidsbegränsade bygglovet fyller ett tidsbegränsat behov.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

För en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar enligt 9 kap. 30–32 a §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, får ett tidsbegränsat lov ges om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid, se 9 kap. 33 § PBL. Den aktuella åtgärden strider mot gällande detaljplan, varför det inte finns förutsättningar för att ge permanent bygglov.

För att tidsbegränsat bygglov ska kunna ges krävs att den sökta åtgärden avser ett behov som verkligen är tillfälligt. För att kunna betrakta behovet av den sökta åtgärden som tillfälligt måste den alternativa lösningen vara så konkret att man kan bedöma att behovet av den sökta åtgärden kommer att upphöra.

Stiftelsen har åberopat nämndens beslut den 21 augusti 2020 att bevilja permanent bygglov för en alternativ varuhantering till stöd för att den sökta åtgärden avser ett tidsbegränsat behov. Nämndens beslut har fått laga kraft. Mark- och miljööverdomstolen finner därmed att det numera finns en alternativ lösning som är så konkret att behovet av den sökta åtgärden på den aktuella platsen får anses vara tillfälligt. Mark- och miljödomstolens beslut att upphäva nämndens beslut och återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning ska därför fastställas. Överklagandet ska därmed avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Marianne Wikman Ahlberg, referent, tekniska rådet Mats Kager samt tf. hovrättsassessorn Mathias Gunnervald.

Föredragande har varit Ulrika Agerskans.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2020-01-24
meddelad i
Nacka

Mål nr P 5555-19

PARTER

Klagande

Stiftelsen MHS Bostäder
Box 24241
104 51 Stockholm

Ombud: J F

Motparter

1. Brf Svea Artilleri 18
c/o L K

2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Box 8314
104 20 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 12 juli 2019 i ärende nr 40321-9332-2019, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Tidsbegränsat bygglov för lastkaj på fastigheten A i Stockholms kommun

DOMSLUT

Med ändring av det överklagade beslutet upphäver mark- och miljödomstolen Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommuns beslut den 31 januari 2019, § 48, och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 620291

Postadress
Box 69
131 07 Nacka

Besöksadress
Sicklastråket 1

Telefon
08-561 656 30
E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se
www.nackatingsratt.domstol.se

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) beslutade den 31 januari 2019 att avslå ansökan om tidsbegränsat bygglov i efterhand för lastkaj på fastigheten A. Beslutet överklagades av sökanden, Stiftelsen MHS Bostäder, till Länsstyrelsen i Stockholms län som i beslut den 12 juli 2019 avslag överklagandet. Stiftelsen har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Stiftelsen MHS Bostäder har i första hand yrkat att domstolen ska bevilja tidsbegränsat bygglov i enlighet med ansökan. I andra hand har stiftelsen yrkat att domstolen ska återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Utöver det som har anförts hos länsstyrelsen har stiftelsen till stöd för sin talan anført bl.a. följande.

Såväl nämnden som länsstyrelsen har avslagit ansökan om tidsbegränsat bygglov med hänvisning till att det saknats ett tillfälligt behov för åtgärden. Sedan länsstyrelsen avslag överklagandet har nämnden meddelat bygglov för en ny lösning för varumottagning på B. Den i förevarande mål aktuella lastkajen kommer följaktligen att flyttas till ny plats så snart beslut om bygglov för den nya placeringen vunnit laga kraft. Det kan således konstateras att det nu föreligger en konkret och godkänd alternativ lösning för varuhanteringen för livsmedelsbutiken. Behovet av den lastkaj som aktuellt tidsbegränsat bygglov avser är således otvetydigt tillfälligt. Så snart den varuhanteringslösning som det nya bygglovets medger har kommit på plats så kommer befintlig lastkaj, i nu aktuellt utförande, att rivas. Den nya lösning för varuförsörjningen som nu lovgivits är planerig och belägen på fastigheten B. Övriga alternativa lösningar för varuförsörjningen som tidigare diskuterats och som förutsatt ny detaljplan är inte längre aktuella med hänsyn till det bygglov som beviljats. Även om den del av lastkajen som nu påstås vara olovlig, och som det tidsbegränsade bygglovets avser, tas bort så kommer den del av lastkajen som är lovlig att finnas kvar. Transporter och leveranser till livsmedelsbutiken kommer följaktligen att fortsätta på samma

plats, men med sämre logistiska förutsättningar än vad som nu är för handen. En sådan lösning torde varken livsmedelsbutiken, grannar eller kommunen vara betjänt av. Genom en förlängning av det tidsbegränsade bygglovets ges förutsättningar att skapa en alternativ lösning av inlastningsproblematiken på sätt som anges i det nya bygglovets och som i mindre grad påverkar de boende i området negativt. För det fall att domstolen anser sig förhindrad att som första instans medge tidsbegränsat lov för lastkajen i aktuellt utförande så bör ärendet återförvisas till nämnden för förnyad handläggning och prövning av lovet.

Brf Svea Artilleri 18 har bestritt ändring och anfört bl.a. följande.

Det beviljade bygglovets som stiftelsen hänvisar till som en alternativ lösning för varuhanteringen har föreningen överklagat till länsstyrelsen. Bygglovets strider på flera grunder mot gällande detaljplan och reglerna i PBL och kommer inte att vinna laga kraft. Föreningen befärar att bygglovets inte är allvarligt menat utan endast har kommit till stånd för att kunna åberopas som skäl för fortsatt tillfälligt lov för den befintliga lastkajen.

Nämnden har anfört bl.a. följande. Den 3 september 2019 har bygglov getts för en tillbyggnad med ny lastkaj som är tänkt att ersätta den aktuella lastkajen. Den nya lastkajen ska vara placerad på samma fastighet som verksamheten, dvs. B. Beslutet har överklagats till länsstyrelsen men något beslut har ännu inte fattats.

DOMSKÄL

För att ett tidsbegränsat bygglov ska kunna ges krävs att åtgärden avser ett behov som verkligen är tillfälligt. När det som i detta fall görs gällande att det finns en alternativ lösning måste, för att behovet av den sökta åtgärden ska kunna betraktas som tillfälligt, den alternativa lösningen vara så konkret att det går att bedöma att behovet av den sökta åtgärden i framtiden kommer att upphöra (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens domar den 24 april 2015 i mål nr P 7171-14 och den 5 november 2015 i mål nr P 6797-15).

Sedan nämnden, och även länsstyrelsen, fattade sina beslut har bygglov beviljats för en tillbyggnad med ny lastkaj som avser att ersätta den i målet aktuella lastkajen. Det beviljade bygglovet innebär att det numera föreligger en sådan konkret alternativ lösning för varuhanteringen som gör att det går att bedöma att behovet av den lastkaj som det tidsbegränsade bygglovet avser kommer att upphöra. Behovet måste därför betraktas som tillfälligt. Stiftelsens ansökan bör prövas på nytt av nämnden utifrån denna förutsättning. Med upphävande av nämndens beslut ska ärendet alltså återförvisas dit för förnyad prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 14 februari 2020. Prövningstillstånd krävs.

Magnus Hjort

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Magnus Hjort och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Caroline Johansson.